

зацікавити аудиторію у вивченні даної дисципліни.

Список літератури:

1. Шадських Ю. Г. Психологія і педагогіка. Л., 1999. – 519 с.
2. Ягупов В. В. Педагогіка. К., 2003. – 560 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. К., 2006. – 352 с.
4. Збірник наукових праць Бердянського державного університету (Педагогічні науки) – №1. – Бердянськ, 2005. – 21-23с.

Проблеми викладання економічних дисциплін на фізико-технічному факультеті

Тур О. М., аспірант.

Сучасний стан науки та освіти не дозволяє сформувати конкурентоспроможних спеціалістів для ринку праці в Україні. По-перше, в Україні вища освіта набула масового явища без відповідного підкріплення якості освіти з боку комерційних та державних вузів країни [1]. По-друге, не вистачає кваліфікованих педагогічних кадрів. Особливо це стосується комерційних вузів [1]. Статистичні данні вказують на існування дуже високого академічного навантаження на одного викладача в закладах III – IV рівнів акредитації на противагу закладам I – II рівнів акредитації [2]. По-третє, наукова діяльність в більшості вищих навчальних закладах країни не проводиться належним чином. Низька підготовленість викладацького складу, відсутність стимулів до проведення наукової діяльності закріплюють негативні тенденції із викладанню багатьох дисциплін у вищій школі [1].

Зокрема економічні дисципліни, що викладаються для студентів фізико-технологічного факультету, дозволяють сформувати у студента навики ефективного керівництва персоналом, можливість швидко знаходити нові шляхи вирішення фінансових та виробничих завдань. Такі якості необхідні не тільки економістам чи менеджерам, а й інженерам. Виходячи з такої постановки проблеми було проведено дослідження ефективності викладання в Сумському державному університеті економічних дисциплін студентам інженерних спеціальностей.

Результати проведеного дослідження показали наступне, що на лекційних та практичних заняттях: недостатньо приводиться та

обговорюється практичних прикладів з економічної діяльності підприємств регіону – 58,3 % опитаних студентів; не практикувалися в достатньому обсязі творчі завдання направленні на розкриття творчого потенціалу студентів – 25,0 %; не розкрито питання із організації виробництва на підприємствах Сумщини та заснування власної справи – 29,2 %.

Отже, на погляд студентів найсуттєвішою проблемою викладання економічних дисциплін на інженерних факультетах являється недостатня висвітленість предмету з практичної точки зору. Майже 60 % опитаних виявили бажання отримати практичні навики. Дуже важливим в цьому контексті є питання викладання дисципліни із застосуванням зрозумілих практичних прикладів, що дає змогу краще зрозуміти та запам'ятати матеріал.

Тому для покращення викладання дисципліни «Економіка і організація виробництва» студентами було запропоновано: для технічних спеціальностей необхідний мінімум економічного навантаження та переведення економічних дисциплін із рангу обов'язкових до дисциплін за вибором студента – 63,6 % опитаних; збільшити кількість практичних занять за дисципліною та зменшити кількість лекційних занять – 45,8 % опитаних; ввести комплексну розрахункову роботу або обов'язкове домашнє завдання на прикладі окремого підприємства із наступним публічним захистом (виконання комплексної роботи запропоновано робити в групі по 3-4 студенти) – 12,5 % опитаних; зменшити кількість кредитів та модульних циклів за дисципліною, економічні дисципліни повинні складатися як залік/незалік – 41,2 % опитаних.

Вагомий недолік при викладанні економічних дисциплін на фізико-технічному факультеті – це відсутність мотивації студентів у його вивченні. Зокрема студентами фізико-технічних спеціальностей важливість економічних дисциплін обґрунтовується наступним чином: економічні науки необхідні для загального розвитку студента – 33,3 % опитаних; економічні науки необхідні для започаткування власної справи (бізнесу) – 25,0 % опитаних; дають змогу орієнтуватися в економічному житті країни – 16,7 % опитаних; знання з економіки необхідні інженерам, що

займають керівні посади – 20,8 % опитаних; для інших цілей – 4,2 % опитаних.

Список літератури:

1. Дробноход М. Сьогодення і проблеми вищої школи України // <http://anvsu.org.ua/index.files/Articles/Drobnokhod2.htm>
2. Вищі навчальні заклади (1990-2009р.) // Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Анализ мотивов в процессе учебной деятельности студентов

Проценко М.И., Шарапов С.О., аспиранты

Одной из проблем современного образования, заслуживающей особенного внимания, является отсутствие интереса к учебе. В соответствии с психологической формулой «интерес - стимул - реакция на стимул - мотив действия - само действие», лишив студента стимула, не стоит ожидать от него успешного решения учебных заданий.

В процессе формирования мотивации у студентов преподаватель должен поэтапно придерживаться определенных мотивационных технологий в процессе своей деятельности:

·этап 1 - анализ тактических и стратегических учебных целей, выявления профессиональной направленности учебного материала и возможностей его ориентации на практическое содержание. Результатом является перечень примеров применения учебного материала для решения практических задач.

·этап 2 - анализ оперативных целей учебы, содержания учебного материала, с целью установления типа формуемого мышления и, соответственно, характера предлагаемых заданий (алгоритмических или эвристических).

·этап 3 - анализ состояния учебного процесса, который охватывает анализ базового материала, анализ типа мышления (образное, логическое или комбинированное), анализ типа темперамента, который преобладает.

·этап 4 - выбор типа мотивации (внутренняя, внешняя).

·этап 5 - во время выбора внешнего типа мотивации разработка способов ее осуществления для разных типов темпераментов.